

היהודי קריאת שמע

קריאת שמע
במסירות נפש
תיקון הברית

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי,
עיה"ק בית שמש תובב"א
חודש טבת שנת תשע"ג לפ"ק

	
<p>רבי שלום יהודה גראס שליט"א האדמו"ר מהאלמין חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה</p>	<p>סניף בת ים רחוב בר יהודה 50 בת ים יצ"ו ארץ ישראל טל: 0527651911</p>

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוּנִים

- א. וְאַהֲבַתְּ אֶת הַשֵּׁם אֱלֹהֶיךָ.....
- א. בְּכָל נַפְשְׁךָ - גִּדְלַת מְסִירוֹת נַפֶּשׁ בַּעַת אַמִּירַת פְּסוּק זֶה וּשְׂכָרוֹ.....
- ב. אֲנִי ה' אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:.....
- ב. קְרִיאַת שְׁמַע עַל מְטוֹתוֹ - חֶרֶב פִּיפִיּוֹת.....
- ג. וְכַתְּבֶתֶם עַל מְזוֹזוֹת בַּיְתְּךָ - מִצּוֹת מְזוֹזָה וּשְׁמִירְתָּהּ וּסְגֻלְתָּהּ.....
- ה. וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית.....
- ו. מִצּוֹת אַהֲבַת ה' שְׁקוּלָה כַּעֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת.....
- ז. הַאִיֶּךָ הוּא הָאֲהָבָה - לְהוֹדוֹת וּלְבָרֵךְ.....
- ח. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה - דְּבָרֵי תוֹרָה כְּנֶגֶד הַיְצִיָּה"ר.....
- ט. וּשְׁנַנְתֶּם לְבַנְיָדָ - גִּדְלַת שְׂכָרוֹ לְעוֹלָם הַבָּא.....
- י. וְחָרָה אַף ה' בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם.....
- ציצית - וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' - כַּמָּה גְּדוֹל וְעָצוּם כְּחָה, וּמְגִינָה בְּשַׁעַת הַדִּין לְעוֹלָם הַבָּא.....
- יא. ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲמַת.....
- יב. ג' שְׁמוֹת לְפָנַי וְג' אַחֲרַי קְרִיאַת שְׁמַע.....
- יב. אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם - מִצּוֹת זְכִירַת יְצִיאַת מִצְרַיִם.....

קריאת טַמַע בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ תְּקוּן הַבְּרִית

סוד מַצּוֹת אֶהְבֵּת הַשֵּׁם וְחִבִּיבוּתָהּ

וְאֶהְבֵּת אֶת הַשֵּׁם אֱלֹקֶיךָ

וְהָא אֲתָמַר רְוָא דְאֶהְבָּה, רְחִימוּ דָא
סְלִיק עַל כָּל פּוֹלְחָנִין דְּעֵלְמָא,
בְּהָא אֲתִיְיָקֵר שְׁמִיה דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְתִיר מִכְּלָא, וְאֲתַבְּרָה. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמַם
וְלְעֵלְמֵי עֲלְמִין, וְרְוָא דְאֶהְבָּה אֲתָמַר.
נְתַבְּאָר.

וְהָא אֲתָמַר רְוָא דְאֶהְבָּה, רְחִימוּ דָא
סְלִיק עַל כָּל פּוֹלְחָנִין דְּעֵלְמָא,
בְּהָא אֲתִיְיָקֵר שְׁמִיה דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְתִיר מִכְּלָא, וְאֲתַבְּרָה. בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמַם
וְלְעֵלְמֵי עֲלְמִין, וְרְוָא דְאֶהְבָּה אֲתָמַר.

בְּכָל נַפְשֵׁךְ - גִּדְל מִסִּירוֹת נַפְשׁ בְּעַת אֲמִירַת פְּסוּק זֶה וּשְׁכָרוּ

אָמַר רַבִּי שְׁלוֹם בַּר מְנוּמִי, אֵין לָךְ כָּל
צְדִיק וְצְדִיק מְאוֹתָם הָעוֹסְקִים
בְּתוֹרָה שְׁאִין לוֹ מְאֵתִים עוֹלָמוֹת
וְכַסּוּפִים בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב
(שִׁיר ח) וּמְאֵתִים לְנֹטְרִים אֶת פְּרִיו,
וּמְאֵתִים עַל שְׁמוֹסְרִים עֲצָמָם בְּכָל יוֹם
כְּאִלוּ נְהַרְגוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ, וְנִצְחוּ
כְּמוֹ הַפְּסוּק הַזֶּה. [וְכַךְ אָמְרוּ בַּפְּסוּק
הַזֶּה] שְׁכָתָב וְאֶהְבֵּת אֶת ה' וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁלוֹם בַּר מְנוּמִי אֵין לָךְ כָּל
צְדִיק וְצְדִיק מְאוֹתָם הָעוֹסְקִים
בְּתוֹרָה שְׁאִין לוֹ מְאֵתִים עוֹלָמוֹת וְכַסּוּפִין
בְּשִׁבִיל הַתּוֹרָה הַדָּא הוּא דְבְּתִיב, (שִׁיר
הַשִּׁירִים ח) וּמְאֵתִים לְנֹטְרִים אֶת פְּרִיו,
וּמְאֵתִים עַל שְׁמוֹסְרִים עֲצָמָם בְּכָל יוֹם
כְּאִלוּ נְהַרְגוּ עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ, נִצְחוּ
כְּהָא פְּסוּקָא (נ"א וְכך אָמְרוּ בְּהָא פְּסוּקָא) דְּבְּתִיב
וְאֶהְבֵּת אֶת יי וְגו'.

לְמוֹדֵנוּ, כָּל הַמְּכַוֵּן אֶת לְבוֹ בַּפְּסוּק
הַזֶּה כְּדִי לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל
קְדוּשַׁת שְׁמוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאִלוּ
הִרְג בְּכָל יוֹם עָלָיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים מו) כִּי
כִּי עָלֶיךָ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם. אָמַר רַב נַחְמָן כָּל
כָּל הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בַּפְּסוּק זֶה, נוֹחַל
אַרְבַּע מְאוֹת עוֹלָמוֹת לְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר
רַב יוֹסֵף, וְהִרִי שְׁנִינּוּ מְאֵתִים? אָמַר רַב
נַחְמָן, מְאֵתִים עַל הַתּוֹרָה - וּמְאֵתִים עַל
שְׁמִסֵּר עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ.

וְתַנְאָא כָּל הַמְּכַוֵּן לְבוֹ כְּהָא פְּסוּקָא
כְּדִי לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת
שְׁמוֹ מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאִלוּ נְהַרְג בְּכָל
יוֹם עָלָיו, הַדָּא הוּא דְבְּתִיב, (תְּהִלִּים מו) כִּי
עָלֶיךָ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם. אָמַר רַב נַחְמָן כָּל
הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ כְּהָא פְּסוּקָא נוֹחַל אַרְבַּע
מְאוֹת עוֹלָמוֹת לְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַב
יוֹסֵף וְהָא תְּנִן מְאֵתִים. אָמַר רַב נַחְמָן
מְאֵתִים עַל הַתּוֹרָה, וּמְאֵתִים עַל שְׁמִסֵּר
עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ.

אני ה' אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים:

לְמַדְנֹו, כָּל הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים
וְהַשְּׁבָתוֹת, כָּל־שָׁנָה וְזָכְרוֹן
לְזֶה, וְעַל זֶה הַתְּקִימוּ כָּל־שָׁנָה
זֶה לֹא הִיְתָה שְׁמִירָה שֶׁל זְמַנִּים וְחֲגִים
וְשְׁבָתוֹת, וְלָכֵן לֹא כָּל־הַזְּכָרוֹן שֶׁל
מִצְרַיִם מִכָּל הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים
וְהַשְּׁבָתוֹת. בֹּא רְאֵה, דִּין (מ) הוּא יְסוּד
וְשֵׁרֶשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכָל מִצְוֹתָיו, וְכָל
הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

תָּנָא, כָּל זְמַנִּין וְחֲגִין וְשְׁבָתֵין, בְּלָחוּ
דְּיִבְרָנָא לְהָא, וְעַל הָא אֲתַקְיָמוּ
בְּלָחוּ, דְּאֵלְמָלָא הָא, לֹא הֵנָּה נְטוּרָא
דְּזְמַנִּין וְחֲגִין וְשְׁבָתֵין. וּבְגִינֵי בְּה, לֹא
אֲשַׁתְּצִי דְּבְרָנָא דְּמִצְרַיִם מִכָּל זְמַנִּין וְחֲגִין
וְשְׁבָתֵין. תָּא חֲזִי דִּינָא (ס"א דאמ) הוּא יְסוּדָא
וְשֵׁרֶשׁא דְּאוּרֵיְתָא, וְכָל פְּקוּדֵי, וְכָל
מְחִימְנוּתָא שְׁלִימְתָא דִּישְׂרָאֵל.

זוהר פ'
ואתחנן
(רע"א)
מהימנא
דף רס"ג

קריאת שמע על מטתו - חרב פיפיות

שְׁהָרִי וְדָאִי בְּקָרִיאת שְׁמַע פְּרֻשָׁה,
כָּל הַקּוּרָא קָרִיאת שְׁמַע עַל
מִטָּתוֹ, כְּאֵלוֹ אוֹחֲזו חֶרֶב פִּיפִיּוֹת,
שְׁכָתוֹב (תהלים קמט) רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם
וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בִּיָּדָם. וְנִעְנוּעַ הַחֶרֶב
צָרִיד לְנִעְנוּעָה לְשֵׁשֶׁה צְדָדִים, כְּמוֹ
שֶׁבְאֲרוּהָ, כְּדִי שֶׁתְּמַלִּיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם
וְעַל הָאָרֶץ וְעַל אַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם.
זֶו ו', גּוֹף הַחֶרֶב. י' רֹאשׁ הַחֶרֶב. ה"ה,
שְׁתֵּי פִיפִיּוֹת. נִרְתִּיק הַחֶרֶב, אֲדָנִי.

דְּהָא וְדָאִי בְּקָרִיאת שְׁמַע אוֹקְמוּהָ, כָּל
הַקּוּרָא קָרִיאת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ,
כְּאֵילוֹ אוֹחֲזו חֶרֶב פִּיפִיּוֹת, דְּכַתִּיב, (תהלים
קמט) רוּמְמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת
בִּיָּדָם. וְנִעְנוּעָא דְּחֶרֶב, צָרִיד לְנִעְנוּעָא
לִיה לְשֵׁית סְטָרִין, בְּמָה דְּאוֹקְמוּהָ, כְּדִי
שֶׁתְּמַלִּיכוּהוּ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל הָאָרֶץ, וְעַל
ד' רוּחוֹת הָעוֹלָם. וְדָא ו', גּוֹף הַחֶרֶב. י'
רֹאשׁ הַחֶרֶב. ה"ה, תְּרֵי פִיּוֹת. נִרְתִּיקָא
דְּחֶרֶב, אֲדָנִי.

זוהר מדרש
העולם פ'
חיי שרה
(דף קכ"א)

רִמְחָא, רמ"ח בְּקָרִיאת שְׁמַע, עִם שֵׁשׁ
תְּבוֹת הַיְחוּד, הָרִי רוּמְחָא.
מְגִי' עִם חֶרֶב, מִיְכָאֵל גְּבֻרִיאֵל
נְוִרִיאֵל, הַשְּׁמָשִׁים שֶׁל שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת.
קֶשֶׁת שְׂיוּרָה חֲצִים, וְכָל זָרַע שְׂאִינוּ
יִוְרָה פְּחִץ אִינוּ מוֹלִיד. מְקַלְעַ, זֶה
קָרִיאת שְׁמַע. חֲמֻשָּׁה אֲבָנֵי מְקַלְעַ, (דברים
ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'. כְּנִגְדָם,
וַיִּקַּח דָּוִד (שמואל א' י) חֲמֻשָּׁה חֲלָקֵי אֲבָנִים

רוּמְחָא, רמ"ח בְּקָרִיאת שְׁמַע, עִם שֵׁשׁ
תְּבוֹת דְּיִחְוּדָא, הָא רוּמְחָא.
מְגִי' עִם חֶרֶב, מִיְכָאֵל גְּבֻרִיאֵל נְוִרִיאֵל
שְׁמָשִׁין דְּג' אֲבָהוֹן. קֶשֶׁת דְּזָרִיק חֲצִים, וְכָל
זָרַע דְּאִינוּ יוֹרָה פְּחִץ אִינוּ מוֹלִיד. קִירְטָא,
דָּא קָרִיאת שְׁמַע. ה' אֲבָנֵין דְּקִירְטָא, (דברים
ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי'. לְקַבְּלֵיהוּ,
(שמואל א' י) וַיִּקַּח דָּוִד חֲמֻשָּׁה חֲלָקֵי אֲבָנִים
מִן הַנַּחֲל. וְכַד שׁוּי לְהוֹן בְּקִירְטָא, דָּאִיהִי

מִן הַנֶּחֱל. וְכַשֵּׁם אוֹתָם בְּמִקְלָע, שֶׁהִיא שְׁפָה, וְהִיא שְׂכִינָה, נַעֲשׂוּ אֶחָד כָּל הַחֲמֻשָּׁה, וְהָרַג אֶת הַפְּלִשְׁתִּי.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא יִשְׁכַּב, מֵהוּ לֹא יִשְׁכַּב. אֲלֵא בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה כְּשֶׁבֶן אָדָם הוֹלֵךְ בְּמַצּוֹת רְבוּנוּ, לֹא שׂוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ עַד שֶׁהוֹרֵג אֶלְף וּמֵאָה וְעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹתָם מֵיָנִים רַעִים שְׂשׂוּרִים עִמוֹ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, אֶלְף הֵם מִצַּד שְׂמָאל, שְׁכָתוּב (תהלים צא) יִפֹּל מִצַּדָּךְ אֶלְף, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שם קמט) יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכַבּוֹד וְגו', רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְגו', לַעֲשׂוֹת נִקְמָה וְגו'. זֶהוּ שְׁכָתוּב לֹא יִשְׁכַּב וְגו', וְזֶהוּ לַעֲשׂוֹת בְּהֵם מִשְׁפָּט וְגו'.

שְׁפָה, וְאִיהִי שְׂכִינָתָא, אֶתְעֵבִידוּ חַד בְּלָחוּ ה', וְקָטִיל לְפִלְשְׁתָּאָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא יִשְׁכַּב, מֵהוּ לֹא יִשְׁכַּב. אֲלֵא בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, בְּדַר נֶשׁ אִיהוּ אוֹיֵל בְּפִקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּה, לֹא (דף ר"א ע"ב) שְׂכִיב עַל עַרְסִיָּה, עַד דְּקָטִיל אֶלְף וּמֵאָה וְעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ, מֵאֵינוֹן וְיֵינוֹן בִּישׁוּן, דְּשִׁרְיִין עִמִּיהֵ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, אֶלְף אֵינוֹן דְּסִטְר שְׂמָאלָא, דְּכַתִּיב, (תהלים צא) יִפֹּל מִצַּדָּךְ אֶלְף. בְּמָה דְּכַתִּיב, (תהלים קמט) יַעֲלוּ חֲסִידִים בְּכַבּוֹד וְגו', (תהלים קמט) רוּמָמוֹת אֵל בְּגִרוֹנָם וְגו', לַעֲשׂוֹת נִקְמָה וְגו', הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב לֹא יִשְׁכַּב וְגו' וְדָא הוּא לַעֲשׂוֹת בְּהֵם מִשְׁפָּט וְגו'.

זוהר פ' בא (תת)

וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ - מִצּוֹת מְזוּזָה וְשִׁמְרִתָּהּ וְסִגְלָתָהּ

מִצְוָה שִׁקְבַע אָדָם מְזוּזָה לְשַׁעְרוֹ, לְהִיּוֹת כָּל אָדָם שְׂמוֹר מֵעַם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּשִׁיּוּצָא וְכַשְׁנִכְנָס. וְהִסּוּד - (תהלים קכא) ה' יִשְׁמַר צֵאתְךָ וּבֹאֶיךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִשׁוּם שְׁסוּד הַמְּזוּזָה עוֹמֵד תָּמִיד לְפִתַּח, וְזֶהוּ פִּתְחַ שְׁלִמְעָלָה, וְזֶהוּ דְּרָגָה שְׁנִקְרֵאת שׁוּמַר, לְהַמְצִיא בְּשִׁמְרָהּ.

פִּקוּדָא לְמִקְבַּע בְּרַשׁ מְזוּזָה לְתַרְעִיָּה, לְמַהּוּי כָּל בְּרַשׁ נְטִיר מֵעַם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּדַ נְפִיק וְכַד עֵייל. וְרָזָא (תהלים קכא) ה' יִשְׁמַר צֵאתְךָ וּבֹאֶיךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בְּגִין דְּרָזָא דְּמְזוּזָה אִיהוּ קְאִים תְּדִיר לְפִתְחָא. וְדָא אִיהוּ פִּתְחָא דְּלַעֲיָלָא, וְדָא אִיהוּ דְּרָזָא דְּאִקְרִי שׁוּמַר, לֹא שְׁתַּכְחָא בְּנִטְרִיו.

זוהר פ' עקב (דף ר')

בְּמִקְוִים שְׁשָׁם מְזוּזָה, אֵין לוֹ רְשׁוּת לְהִתְקַרֵּב, וּמִשׁוּם זֶה (דברים יא) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ. מְזוּזוֹת - זָז מְוֹת.

בְּאַתְרַ דְּמְזוּזָה תְּמוֹן, לֹא אִית לֵה רְשׁוּ לְקַרְבָּא. וּבְגִין דָּא (דברים יא) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ מְזוּזוֹת זָז מְוֹת.

זוהר פ' בלק (דף ר"א)

פִּתְחַ רַבִּי יוֹדָאִי וְאָמַר, (דברים ו) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ

פִּתְחַ רַבִּי יוֹדָאִי וְאָמַר, (דברים ו) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. מְזוּזוֹת

זוהר פ' ואתחנן (דף רס"ג)

ובשעריך. מזוזות כתוב, מה הטעם?
אלא אשריהם ישראל, שהם מציינים
תמיד במצוות, בשבתם ובלכתם,
בשכבם ובקומם, שכתוב בשבתך
בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך
ובקומך.

ושיהיו ישראל מעוטרים בתורה
ובמצוות, כדי שידבקו תמיד
תמיד בקדוש ברוך הוא, שכתוב ואתם
הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם
היום. וכל הדבק בקונו, אינו נזוק
לעולם.

ולא עוד, אלא ששני מלאכי השרת
מלוין לו לאדם, אחד בימינו
ואחד בשמאלו, שכתוב (תהלים צא) כי
מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך.
ולא עוד, אלא שאם תמיד מצוי
במצוה, כפיכול שהקדוש ברוך הוא
נעשה לו שומר, שנאמר (שם קכא) ה'
שמרך.

מה עושה הקדוש ברוך הוא? נוטל
מלאך החולף בימינו, ומעמידו
לפניו, והוא עומד במקומו, שנאמר ה'
צלך עד יד ימינה. ואותו המלאך שהוא
משמאלו, מעמידו אחרי האדם,
והקדוש ברוך הוא מימין ומשמאל.
נמצא האדם נשמר מכל צדדיו, מי
יוכל להזיק אותו.

ושנינו, אומר רבי יוסי בר יהודה,
פתח המצין במזוזה, אין
מזיק ואין שטן ואין פגע רע מתקרב

כתיב, מאי טעמא. אלא אשריהם
ישראל, שהם מציינים תמיד במצוות.
בשבתם, ובלכתם, בשכבם, ובקומם.
דכתיב, בשבתך בביתך ובלכתך בדרך
ובשכבך ובקומך.

ושיהיו ישראל מעוטרים בתורה
ובמצוות, כדי שידבקו תמיד
תמיד ברוך הוא. דכתיב, ואתם
הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.
וכל הדבק בקונו, אינו נזוק לעולם.

ולא עוד, אלא ששני מלאכי השרת
מלוין לו לאדם, אחד בימינו, ואחד
בשמאלו. דכתיב, (תהלים צא) כי מלאכיו
יצוה לך לשמרך בכל דרכיך. ולא עוד,
אלא שאם תמיד מצוי במצוה, כפיכול,
שהקדוש ברוך הוא נעשה לו שומר.
שנאמר, (תהלים קכא) ה' שמרך.

מה עושה הקדוש ברוך הוא. נוטל
מלאך החולף בימינו, ומעמידו
לפניו. והוא עומד במקומו. שנאמר, ה'
צלך על יד ימינה. ואותו המלאך שהוא
משמאלו, מעמידו אחרי האדם. והקדוש
ברוך הוא מימין ומשמאל. נמצא האדם
נשמר מכל צדדיו, מי יוכל להזיק אותו.

ותנינו, אומר רבי יוסי בר יהודה, פתח
המצויין במזוזה, אין מזיק ואין
שטן ואין פגע רע מתקרב אליו. מפני

אליו. מפני שהקדוש ברוך הוא שומר הפתח, אפילו בשעה שניתן רשות למלאך המשחית לחבל, וזקף עיניו, ורואה ששם שדי עומד על הפתח, ולא יתן המשחית לבא שכתוב (שמות יב) ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף. לפיכך צריך האדם שיהא תמיד מצוי במצות מזוזה.

שהקדוש ברוך הוא שומר הפתח, ואפילו בשעה שניתן רשות למלאך המשחית לחבל, וזקף עיניו, ורואה ששם שדי עומד על הפתח, כדכתיב, (שמות יב) ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף. לפיכך צריך האדם שיהא תמיד מצוי במצות מזוזה.

ועשו להם ציצית

פתח רבי נהוראי בפרשת ציצית ודרש, (במדבר טו) ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לזכרתם. מה שונה שפאן ובשבת לזכרתם חסר, שכתוב (שמות לא) לעשות את השבת לזכרתם, חסר

פתח רבי נהוראי בפרשת ציצית ודרש, (במדבר טו) ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לזכרתם. מאי שנא דהקא ובשבת לזכרתם חסר, דכתיב, (שמות לא) לעשות את השבת לזכרתם, חסר.

ששנינו, תקנו פרשת ציצית בקריאת שמע. ובדירתו של אדם נמצא פרשת קריאת שמע, חוץ מפרשת ציצית, שחסר משם. במה נשלם? אלא כשאדם מתעטף בביתו בציצית, ויוצא בו לפתחו, הרי נשלם.

דתנינו. תקנו פרשת ציצית בקריאת שמע. ובדירתו של אדם, נמצא פרשת קריאת שמע, חוץ מפרשת ציצית, שחסר משם. במה נשלם. אלא כשאדם מתעטף בביתו בציצית, ויוצא בו לפתחו, הרי נשלם.

והקדוש ברוך הוא שמח בו, ומלאך המות זו משם ותינו לזכרתם, ויצא מפתח ביתו במצוה זו, ומלאך המשחית זו משם, ונצול האדם מכל נזק. מנין לנו? ממה שכתוב מזוזה, מאותיותיו משמע: ז"ז מו"ת. שלא נתן לו רשות לחבל, וזו מפתחו.

והקדוש ברוך הוא שמח בו, ומלאך המות זו משם ותינו לזכרתם, ויצא מפתח ביתו במצוה זו, ומלאך המשחית זו משם וניצול האדם מכל נזק. מנין. ממאי דכתיב מזוזה, מאותיותיו משמע, ז"ז מו"ת. שלא נתן לו רשות לחבל, וזו מפתחו.

וראיתם אתו וזכרתם - ועשיתם ודאי. ואי לא, הא רצועה, דהאי יגרום לבזו, למחוי תבין לפולחנא דילי

וראיתם אותו וזכרתם, ועשיתם ודאי. ואי לא, הא רצועה, דהאי יגרום לבזו, למחוי תבין לפולחנא דילי

לְעַבְדֹתֵי תָמִיד, וְאִזּוּ וְעָשִׂיתֶם. וְלֹא תִתְּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם, יִמְנַע מִכֶּם דְּרָכִים רָעִים אַחֲרָיִם, וְדָאֵי לֹא תִתְּוֹרוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ רָעוֹת. וְעַל זֶה עוֹלָה גִּזְוֹן תְּכַלֵּת. זֹאת תְּכַלֵּת דּוֹמָה לְכֹסֵא הַכְּבוֹד. מַה כֹּסֵא הַכְּבוֹד עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר לְזִכּוֹתוֹ, גַּם תְּכַלֵּת זֹאת עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ יֵשֶׁר. וְדָאֵי שֶׁהִפְלִישׁ לְפָחוֹד מִמָּקוֹם זֶה לְלַכֵּת יֵשֶׁר. (זוהר פֵּרֶשֶׁת שְׁלַח דָּף קע"ח).

תָּדִיר, וּבְדִין וְעֲשִׂיתֶם. וְלֹא תִתְּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם, יִמְנַע מִנְּבוֹן בִּישׁוֹן אַרְחִין אַחֲרָיִם, וְדָאֵי, לֹא תִתְּוֹרוּ, וְלֹא תַעֲבְדוּ בִישׁוֹן. וְעַל דָּא סְלֵקָא גִּזְוֹן תְּכַלֵּא. דָּא תְּכַלֵּת, דְּמֵיָא לְכֹסֵא הַכְּבוֹד, מַה כֹּסֵא הַכְּבוֹד, עֲבִיד לְכַר נֶשׁ לְמַהֲדָ לְאַרְחָא דְּמִישְׁרָ, לְדַבְּחָא לִיהִי. אִוְף חָאֵי תְּכַלֵּת, עֲבִיד לְכַר נֶשׁ לְמַהֲדָ בְּאַרְחָ מִישְׁרָ, וְדָאֵי דְּכַלֵּא אִיתֵי לְדַחֲלָא מֵחָאֵי אַתְרָ, לְמִיָּהֲדָ בְּמִישְׁרָ.

מצות אהבת ה' שקולה בעשרת הדברות

מצוה (1) לאהבה, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ אֶהְבֵּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁצָרִיךְ הָאָדָם לְאַהֲבֵת אוֹתוֹ אֶהְבֵּת רַבָּה כְּמוֹ אַבְרָהָם שֶׁאַהֲבֵת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכֹמָה אֶהְבֹּת וּמָסַר אֶלָּיו גּוּפוֹ וְנַפְשׁוֹ. מִכָּאֵן לְמַדְנֹו, מִי שֶׁאַהֲבֵת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְקַיֵּם עֲשֶׂר אֲמִירוֹת מְעַלָּה וּמְטָה. וְעַל זֶה כָּל אוֹתָם עֲשָׂרָה נְסִינּוֹת שֶׁהִתְנַסָּה אַבְרָהָם וְעַמְד בְּכָלָם, כְּנֶגֶד עֲשֶׂר אֲמִירוֹת, כָּל נְסִינּוֹן הִיא אֲמִירָה, וְהִתְנַסָּה בְּאוֹתָהּ אֲמִירָה וְעַמְד בָּהּ.

פקודא (1) לאהבה, וְהָא אוֹקִימָנָא רְחִימוּ דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, דְּכַעֵי בַר נֶשׁ לְרַחֲמָא לִיהִי רְחִימוּ סְגִי בְּאַבְרָהָם, דְּרַחֲמִים לִיהִי לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא בְּכֹמָה רְחִימוּ, וּמָסַר גּוּפִיהִ וְנַפְשִׁיהִ לְגַבִּיתָ. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא, מֵאֵן דְּרַחֲמִים לִיהִי לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, אִיהִי מְקַיֵּים עֲשֶׂר אֲמִירוֹן עֵילָא וְתַתָּא. וְעַל דָּא כָּל אִינּוֹן עֲשֶׂר נְסִינּוֹן דְּאִתְּנַסָּא אַבְרָהָם, וְקָאִים כְּכַלְהוֹ לְקַבֵּל עֲשֶׂר אֲמִירוֹן, כָּל נְסִינּוֹנָא אֲמִירָה הִיא, וְאִתְּנַסָּא בְּחַוָּא אֲמִירָה, וְקָאִים בֵּיתָ.

זוהר חדש
(ספרא
תנינא)

וְעַל דָּא אִינּוֹן עֲשֶׂר נְסִינּוֹן, וּכְלָהוּ קָאִים בְּהוּ אַבְרָהָם, בְּגִזְוֹן דְּאִתְּקַשְׁרָ וְאִתְּדַבֵּק בִּישׁוֹנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, דְּאִיהִי אֶהְבֵּת רַבָּה. מֵאִי מְעַמָּא אִיקְרִי אֶהְבֵּת רַבָּה. בְּגִזְוֹן מֵאֵן דְּקָאִים בְּחָאֵי אֶהְבֵּת, אִתְּקַשְׁרָ בְּעֲלָמָא עֲלָתָה. אֶהְבֵּת עוֹלָם, דָּא רָוָא דְּעֲלָמָא תַּתָּא, דְּאִתְּקַשְׁרָ בֵּיתָ רְחִימוּ דִּילִיהִי, וּכְלָא רָוָא חֲדָא, בְּלָא פְּרוּדָא, וְהָא אִתְּמַר רָוָא דְּאֶהְבֵּת, רְחִימוּ

וְעַל זֶה אוֹתָם עֲשָׂרָה נְסִינּוֹת, וּבְכָלָם עַמְד אַבְרָהָם, מְשׁוּם שֶׁהִתְקַשְׁרָ וְנִדְבַק בִּישׁוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא אֶהְבֵּת רַבָּה. מַה הַטַּעַם נִקְרָאת אֶהְבֵּת רַבָּה? מְשׁוּם מִי שֶׁעוֹמֵד בְּאֶהְבֵּת הַזֹּאת, מִתְקַשְׁרָ בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אֶהְבֵּת עוֹלָם, זֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּתְּחוֹן, שֶׁהִתְקַשְׁרָ בּוֹ אֶהְבֵּתוֹ, וְהִכָּל סוּד אֶחָד בְּלֵי פְּרוּדָה. וְהָרִי נִתְּבָאֵר סוּד הָאֶהְבֵּת,

אָהָבָה זו עוֹלָה עַל כָּל עֲבוֹדוֹת הָעוֹלָם,
בְּזֶה נִכְבַּד שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר
מֵהַכֵּל וּמִתְבָּרֵךְ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם
וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, וְסוּד הָאֱהָבָה
נִתְבָּאֵר.

דָּא סְלִיק עַל כָּל פּוֹלְחָנֵי דְעָלְמָא, בְּהָא
אֲתִיבְךָ שְׁמִיהּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יוֹתֵר
מִכָּלְא, וְאֲתִבְרָךְ. בְּרִיךְ הוּא לְעָלָם וּלְעָלְמֵי
עָלְמִין, וְרוּא דְאֱהָבָה אֲתִמַּר.

הַאִיִּךְ הוּא הָאֱהָבָה - לְהוֹדוֹת וּלְבָרֵךְ

בָּא רָאָה, מִי שְׁאוּמֵר שְׂבַח חֲבֵרוֹ, שֶׁל
בְּנָיו, אוֹ שֶׁל מְמוֹנָו - צָרִיךְ לְבָרְכוֹ
וּלְהוֹדוֹת עָלָיו בְּבִרְכוֹת. מִנֵּיִן לָנוּ?
מִמִּשְׁהָ, שְׂכָתוֹב (דְּבָרִים א) וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם
כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב. אַחַר כֵּן מֵה
כְּתוֹב? ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יִסַּף עֲלֵיכֶם
כְּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וְגו'. שְׁתֵּי בְרָכוֹת
הַיּוֹ: אַחַת - ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם, הַרִי
אַחַת. אַחַר כֵּן - וַיְבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר
דִּבֶּר לְכֶם. לְהוֹדוֹת עֲלֵיהֶם, בְּרָכוֹת עַל
בְּרָכוֹת.

תָּא חוּז, הָאִי מֵאֵן דְּאָמַר שְׂבַחָא דְחֲבֵרִיהּ,
דְּבָנֵי, אוֹ דְמְמוֹנִיהּ, בְּעֵי לְבָרְכָא
לִיהּ, וְלֹאֲוֹדָאָה עָלֵיהּ בְּרָכָאן. מְנַלָּן.
מִמִּשְׁהָ. דְכְּתִיב, (דְּבָרִים א) וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם
כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרוּב, לְבָתֵּר מֵה בְּתִיב, וַיִּ
אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם יִסַּף עֲלֵיכֶם כְּכֶם אֶלֶף
פְּעָמִים וְגו'. תְּרִין בְּרָכָאן חוּז, חַד וַיִּ אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵיכֶם וְגו'. הָא חַד. לְבָתֵּר וַיְבָרֵךְ
אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְכֶם. לֹאֲוֹדָאָה עֲלֵיהֶוּ,
בְּרָכָאן עַל בְּרָכָאן.

זוהר חדש
רות

וְאִם הוּא מוֹנֶה אֶת שְׂבַח חֲבֵרוֹ וְלֹא
מוֹדָה עָלָיו בְּרָכוֹת - הוּא נִתְפַּס
בְּתַחֲלָה מִלְּמַעְלָה. וְאִם הוּא מְבָרֵךְ אוֹתוֹ
- הוּא מִתְבָּרֵךְ מִלְּמַעְלָה. וְהַבְּרָכָה צָרִיךְ
לְבָרֵךְ אוֹתָהּ בְּעֵין טוֹבָה, וְלֹא בְּעֵין רַעָה.
וּבְכָל רוּצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֱהָבַת
הַלֵּב. וּמֵה מִי שְׂמֵבְרֵךְ אֶת חֲבֵרוֹ, רוּצָה
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִבְרֵךְ אוֹתוֹ בְּעֵין
טוֹבָה, בְּלֵב טוֹב - מִי שְׂמֵבְרֵךְ אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל אַחַת כְּמֵה וְכְמֵה
שְׂצָרִיךְ עֵין טוֹבָה וְלֵב טוֹב וְאֱהָבַת הַלֵּב.
בְּגִלְל זֶה, (שֵׁם ו) וְאֱהָבַת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ
בְּכָל לְבָבְךָ וְגו'.

וְאִי אִיהוּ מְנֵי שְׂבַחָא דְחֲבֵרִיהּ, וְלֹא אוֹרִי
עָלֵיהּ בְּרָכָאן. הוּא נִתְפַּס בְּקַדְמִיתָא
מִלְּעֵילָא. וְאִי אִיהוּ מְבָרֵךְ לִיהּ, הוּא
מִתְבָּרֵךְ מִלְּעֵילָא. וּבְרָבְתָא בְּעֵי לְבָרְכָא
לָהּ בְּעֵינָא טָבָא, וְלֹא בְּעֵינָא בִישָׂא.
וּבְכָלְא בְּעֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא רְחִימוּתָא
דְּלָבָא. וּמֵה מֵאֵן דְּמְבָרֵךְ לְחֲבֵרִיהּ, בְּעֵי
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דִּיבְרֵךְ לִיהּ בְּעֵינָא
טָבָא, בְּלָבָא טָבָא. מֵאֵן דְּמְבָרֵךְ לְקוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא, עַל אַחַת כְּמֵה וְכְמֵה, דְּכְעֵי
עֵינָא טָבָא, וְלָבָא טָבָא, וְרְחִימוּתָא דְּלָבָא.
בְּגִין כֵּן (דְּבָרִים ו) וְאֱהָבַת אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל
לְבָבְךָ וְגו'.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה - דְּבָרֵי תוֹרָה פִּנְגָד הַיְצִיָּה"ר

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, יֵצֵר הָרַע כְּשָׂבָא יֵצֵר הָרַע לְהוֹדוּג עִם הָאָדָם, דּוּמָה לְאִישׁ שְׁקָרָב לְפִתַח וְרוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בִּידוֹ, נִכְנָס לְבֵית וְנַעֲשֶׂה לוֹ אוֹרַח. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בִּידוֹ, וְיִלָּךְ לוֹ לְדַרְכוֹ. פִּינּוֹן שְׁנַכְנַס לְבֵית וְאִין מִי שְׂיִמְחָה בִּידוֹ, מִתְמַנֶּה עָלָיו וְנַעֲשֶׂה בַּעַל הַבַּיִת, עַד שְׁנַמְצָא שְׁכַל הַבַּיִת עוֹמֵד לְרִשּׁוֹתוֹ.

מִמֵּי לְמַדְנּוֹ? מִפְּרִשְׁתָּ דְדוּד לְמַדְנּוֹ. מַה כְּתוּב? (שמואל ב יב) וַיָּבֵא הַלֶּךְ לְאִישׁ הַעֲשִׂיר. הַלֶּךְ שְׁקָרָב לְפִתַח וְלֹא רוּצָה לְהִתְעַכֵּב שָׁם, אֶלָּא לְלַכֵּת לְדַרְכוֹ. כֶּךָּ הוּא יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שְׁקָרָב לְבֵית מִתְקָרָב לְאָדָם. מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֹטָא קָטָן, זֶהוּ אוֹרַח עֲרֵאי. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בִּידוֹ, מַה כְּתוּב? לַעֲשׂוֹת לְאַרְחָה הַבָּא לוֹ [אֵלָיו], נַעֲשֶׂה לוֹ אוֹרַח אֲכַסְנָאי בְּבֵית, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֹטָא יוֹתֵר, יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, כְּאוֹרַח הַזֶּה שְׂמֻשָּׁהִים אוֹתוֹ בְּבֵית יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, (בגלל שהוא אורח) כִּינּוֹן שְׂרוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בִּידוֹ, מַה כְּתוּב? (שם) וַיַּעַשׂ [ה'] לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, נַעֲשֶׂה בַּעַל הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׁנַאָמַר (בראשית מב) הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כֶּךָּ הוּא יֵצֵר הָרַע, נַעֲשֶׂה כְּנֶגֶד הָאָדָם אִישׁ, בַּעַל הַבַּיִת, וְהִנֵּה נִקְשֵׁר הָאָדָם לְעַבְדוּתוֹ, וְהוּא עוֹשֶׂה בּוֹ כְּרָצוֹנוֹ.

וְעַל כֵּן צָרִיךְ אָדָם לְשִׁים דְּבָרֵי תוֹרָה עָלָיו תְּמִיד, כְּדִי שְׂיִהְיֶה אוֹתוֹ יֵצֵר

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, יֵצֵר הָרַע כְּדִי אֲתִי לְאוֹהֲוֹנָא בֵּיה לְבַר נָשׁ, דְּמִי לְבַר נָשׁ דְּקָרִיב לְפִתְחָא, וְחֲמִי דְלֹא אִית מֵאֵן דְּמַחֵי בִּידֵיהּ. עֵאל לְבֵיתָא, וְאַתְעֵבִיד לִיה אֲרַח. חֲמֵא דְלֹא אִית מֵאֵן דְּמַחֵי בִּידֵיהּ, וְיִזְיִיל לִיה לְאַרְחֵיהּ. פִּינּוֹן דְּעִיִּיל לְבֵיתָא, וְלֹא אִית דְּמַחֵי בִּידֵיהּ, אֲתַמְנָא עָלֵיהּ וְאַתְעֵבִיד מֵאַרְחֵיהּ דְּבֵיתָא (דף רס"ח ע"א) עַד דְּיִשְׁתַּכַּח דְּכָל בֵּיתָא קָאִים בְּרִשּׁוֹתֵיהּ.

מֵאֵן אוֹלִיפְנָא. מִפְּרִשְׁתָּא דְדוּד אוֹלִיפְנָא. מַה כְּתוּב, (שמואל ב יב) וַיָּבֵא הַלֶּךְ לְאִישׁ הַעֲשִׂיר, הַלֶּךְ דְּקָרִיב לְפִתְחָא, וְלֹא כְּעִי לְאַתְעַכְבָּא תַּמּוֹן, אֶלָּא לְמַהֲדָ לְאַרְחֵיהּ. כֶּךָּ הוּא יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ דְּמִקְרָב לְבֵיתָא, מִתְקָרָב גַּבֵּי דְבַר נָשׁ, אֲתַעֲרַר עָלֵיהּ בְּחֹבְבֵי יַתִּיר, יוֹמָא חַד, אוֹ תַרְיִין יוֹמִין, כְּהֵאֵן אוֹרַח דְּשְׂרָאן לִיה בְּבֵיתָא, יוֹמָא חַדָּא, אוֹ ב' יוֹמִין, (בגין דאיהו אורח) כִּינּוֹן דְּחֲמִי דְלִית מֵאֵן דְּמַחֵי בִּידֵיהּ, מַה כְּתוּב, (שם) וַיַּעַשׂ לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, אֲתַעֲבִיד מֵאַרְי דְּבֵיתָא, כְּמוֹ דְאַתָּא אָמַר (בראשית מב) הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כֶּךָּ הוּא יֵצֵר הָרַע, אֲתַעֲבִיד לְקַבְּלֵיהּ דְּבַר נָשׁ, אִישׁ, בַּעַל הַבַּיִת, הֵא אֲתַקְשֵׁר כְּדִי נָשׁ בְּפוֹלְחָנֵיהּ, וְהוּא עֵבִיד בֵּיה רְעוּתֵיהּ.

וְעַל כֵּן דֵּא כְּעִי כְּדִי נָשׁ לְשׂוּאָה מַלְיָן דְּאוֹרֵיָתָא עָלֵיהּ תְּדִיר, בְּגִין דִּיהֵא

הָרַע שָׁבוּר בָּהֶם, שְׁאִין לַיְצָר הָרַע מְקַטְרֵג פְּרֵט לְדַבְרֵי תוֹרָה, וְעַל כֵּן כָּתוּב וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו', עַל לְבַבְךָ - עַל שְׁנֵי יְצָרֶיךָ, שְׁיִצְרֵה הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בָּהֶם, וַיְצַר הָרַע נִכְנַע בָּהֶם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵה יְצַר הַטּוֹב צָרִיךְ דַּבְרֵי תוֹרָה? אָמַר לוֹ, יְצַר הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בָּהֶם. וַיְצַר הָרַע, כִּינּוּן שְׂרֹאָה שְׂאֵדָם לֹא שָׁב וְלֹא רוּצָה לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, אִזּוּ הוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וּמִלְמַד עָלָיו חוֹבָה, זֶהוּ שִׁכְתוּב (משלי ג) וְכִסִּילִים מְרִים קְלוּן.

הַהוּא יְצַר הָרַע תְּבִיר בְּהוּ, דְּלִית לִיה מְקַטְרֵג לַיְצָר הָרַע, בַּר מְלִי דְאֹרִייתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו', עַל לְבַבְךָ, עַל תְּרֵי יְצָרֶיךָ, יְצַר הַטּוֹב אֶתְעַטֵּר בְּהוּ, וַיְצַר הָרַע אֶתְכַנַּע בְּהוּ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יְצַר הַטּוֹב, מֵה בְּעֵי מְלִי דְאֹרִייתָא. אָמַר לִיה, יְצַר הַטּוֹב אֶתְעַטֵּר בְּהוּ. וַיְצַר הָרַע, כִּינּוּן דְּחִמֵּי בַר נֶשׁ לֹא תַב, וְלֹא בְּעֵי לֹא שְׁתַּדְלָא בְּאֹרִייתָא, כְּדִין הוּא סְלִיק לְעֵילָא, וְאֹלִיף עָלֵיה חוֹבָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי ג) וְכִסִּילִים מְרִים קְלוּן.

וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַבְכֶּם - גְּדַל שְׁכָרוֹ לְעוֹלָם הַבָּא

שְׁהָרִי אִזּוּ הוּא הַזְּמַן, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (תהלים קכז) כְּחֻצִים בֵּיד גְּבוּר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, מִשּׁוּם שְׂיָכוּל לְלַמַּד אוֹתָם דְּרַכֵּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וַיְהִיָּה לוֹ שְׁכָר טוֹב לְעוֹלָם הַבָּא, שִׁכְתוּב אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יְבוֹשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר. לֹא יְבוֹשׁוּ - בְּעוֹלָם הַהוּא, בְּזַמַּן שְׁבַעֲלֵי הַדִּין יְבוֹאוּ לְקַטְרֵג עָלָיו, שְׁאִין לְךָ שְׁכָר טוֹב בְּעוֹלָם הַהוּא כְּמוֹ הַהוּא שְׁמִלְמַד אֶת בְּנֵי יִרְאֵת רְבוּנוּ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה.

דְּהָא כְּדִין זְמַנָּא אִיהוּ כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (תהלים קכז) כְּחֻצִים בֵּיד גְּבוּר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים. בְּנֵי דִיכּוּל לְמִילָה לְהוּ אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיְהִי לִיה אֲנִירָא מְבָא לְעֵלְמָא דְּאֵתִי. דְּכְּתִיב אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם לֹא יְבוֹשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בְּשַׁעַר. לֹא יְבוֹשׁוּ בְּהַהוּא עֵלְמָא, בְּזַמַּנָּא דְּמֵאֲרִיהוּן דְּדִינָא יִיתוּן לְקַטְרֵגָא עָלָיו. דְּלִית לְךָ אֲנִירָא מְבָא בְּהַהוּא עֵלְמָא, בְּהַהוּא דְּאֹלִיף לִיה לְבְרִית דְּחִילוֹ דְּמְרִית בְּאֲרַחוּי דְּאֹרִייתָא.

זוהר
במדבר
(דף ק"ז)

בֵּא רֵאה מָה אָמַר בְּאַכְרֵהֶם, שִׁכְתוּב (בראשית יח) כִּי יִדְעַתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת בְּנָיו וְאֵת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, וְעַל כֵּן אוֹתָהּ הַזְּכוּת קִיַּמַּת לוֹ בְּעוֹלָם הַהוּא אֲצַל כָּל בְּעַלֵי הַדִּין.

תָּא חֲזִי מַה אָמַר בְּאַכְרֵהֶם, דְּכְּתִיב, (בראשית יח) כִּי יִדְעַתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצִּיחַ אֶת בְּנָיו וְאֵת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט. וְעַל דָּא הַהוּא זְכוּ קִיַּמָּא לִיה בְּהַהוּא עֵלְמָא לְגַבֵּי כָּל מֵאֲרִיהוּן דְּדִינָא.

וְחָרָה אַף ה' בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. בֵּא רְאֵה, בְּזִמְנָן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁגֵּיחַ בְּעוֹלָם לְדוֹן אוֹתוֹ וּמוֹצֵא רְשָׁעִים בְּעוֹלָם, מַה כְּתוּב? (דברים יא) וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וּבְדִין וְאֲבֹדְתֶם מִחֵרֶת. דְּהָא בְּגִין חוֹבִין דְּבְנֵי נִשְׂאָ, שְׁמִיָּא וְאַרְעָא אֲתַעְצְרוּ, וְלֹא נַחְגִּי נְמוּסִיהוֹן בְּדָקָא יָאוּת.

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. תָּא חוּז, בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁנַּח בֵּיה בְּעֵלְמָא, לְמִידֵּן יִתִּיה, וְאֲשַׁבַּח חַיִּיבֵין בְּעֵלְמָא, מַה בְּתִיב, (דברים יא) וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ, וּבְדִין וְאֲבֹדְתֶם מִחֵרֶת. דְּהָא בְּגִין חוֹבִין דְּבְנֵי נִשְׂאָ, שְׁמִיָּא וְאַרְעָא אֲתַעְצְרוּ, וְלֹא נַחְגִּי נְמוּסִיהוֹן בְּדָקָא יָאוּת.

זוהר פ'
ואתחנן
(דף רס"ח)

וּבֵּא וּרְאֵה, אוֹתָם שְׁלֹא שׁוֹמְרִים אֶת בְּרִית הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה, גּוֹרְמִים הַתְּפָרְדוֹת בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיֵיהֶם שְׁבַשְׁמִיִּם, מְשׁוּם שְׁכָתוּב וְסִרְתֶּם וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם, וְכָתוּב וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. שְׁזַהּוּ כְּמוֹ שְׁמִשְׁתַּחֲוִיה לְאֵלוֹהַּ אַחֵר, שְׁמִשְׁקַר בְּאוֹת הַבְּרִית הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה.

וּתָא חוּז, אִינּוּן דְּלֹא נִטְרוּ לְהָאֵי קוּיָּמָא דְקוּדְשָׁא, גְּרַמֵּי פְרִישׁוּ בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאַבוּהוֹן דְּבַשְׁמִיָּא, בְּגִין דְּכְתִיב וְסִרְתֶּם וְעַבְדְּתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם, וְכְתִיב וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר. דְּהָאֵי אִיהוּ כְּמָאן דְּסָנִיד לְאַלְהָא אַחֵרָא, דְּמִשְׁקַר בְּהָאֵי אֶת קוּיָּמָא קַדִּישָׁא.

וּבֵּא שֶׁר הַבְּרִית הַקְּדוֹשָׁה נִשְׁמַרֶת בְּעוֹלָם כְּרָאוּי, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה לְהָרִיק בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (תהלים סח) גִּשְׁם נְדָבוֹת תִּגִּיף אֱלֹהִים נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנְנֶתָה. גִּשְׁם נְדָבוֹת - זֶהוּ גִשְׁמֵי רְצוֹן, כְּשֶׁמִּתְרַצֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל וְרוֹצֵה לְהָרִיק לָהּ בְּרָכוֹת, אֲזִי נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנְנֶתָה.

וּבַד קוּיָּמָא קַדִּישָׁא אֲתַנְטִיר בְּעֵלְמָא בְּדָקָא יָאוּת, בְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב בְּרַבָּאן לְעִילָא לְאַתְרָקָא בְּעֵלְמָא. בְּמַה דְּאֵתָא אֲמַר, (תהלים סח) גִּשְׁם נְדָבוֹת תִּגִּיף אֱלֹהִים נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנְנֶתָה. גִּשְׁם נְדָבוֹת, דָּא גִּשְׁם דְּרַעוּתָא. כִּד אֲתַרְעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל, וּבְעֵי לְאַרְקָא לָהּ בְּרַבָּאן, בְּדִין נַחֲלֶתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנְנֶתָה.

ציצית - וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה' - כִּמְהָ גְדוּל וְעֲצוּם כְּחָה, ומגינה בשעת הדין לעולם הבא

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּתוּב כָּאֵן וְעוֹמֵד לְפָנַי הַמְּלֶאֱךָ. מַה זֶה לְפָנַי הַמְּלֶאֱךָ?
 שְׁהִיָּה דִין דִּינּוּ, אוֹתוֹ שְׁכַתּוּב בּוּ (קהלת ה)
 וְאֵל תֹּאמַר לְפָנַי הַמְּלֶאֱךָ כִּי שִׁגְגָה הִיא.
 מַה בָּא לְהַשְׁמִיעֵנוּ? שְׁכַל בֶּן אָדָם שְׁלֹא
 זוֹכֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה לְהַתְּעִיף בְּעֵטוֹף
 מִצְוָה וּלְהַתְּלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשׁ מִצְוָה,
 כְּשֶׁנִּכְנַס בְּעוֹלָם הַהוּא עוֹמֵד בְּלִבוֹשׁ
 טְנַפְתִּי שְׁלֹא צָרִיךְ, וְעוֹמֵד בְּדִין עָלָיו.

בֵּא וּרְאָה, כִּמְהָ לְבוּשִׁים מְזַדְּמָנִים
 בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ שְׁלֹא
 זוֹכֵה בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּלִבוּשֵׁי מִצְוָה,
 כְּשֶׁנִּכְנַס לְעוֹלָם הַהוּא מְלִבִּישִׁים אוֹתוֹ
 בְּלִבוֹשׁ נוֹדָע אַחַד לְפָנַי בְּעַלֵּי הַגִּיהֶנֶם,
 וְאוֹתוֹ לְבוֹשׁ אוֹי לְמִי שְׁמַתְּלִבֵּשׁ בּוּ.
 שְׁהִרִי כִּמְהָ שׁוֹמְרֵי הַחֻקִּים עֲתִידִים
 לְאַחֵז בּוּ, וּמְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְגִיהֶנֶם.
 וּשְׁלֵמָה מְלַכָּא צְוּחַ וְאוֹמֵר: (קהלת ט)
 בְּכָל עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים וְכו'.

ציצית, מִצְוָה זוֹ הִיא לְהַזְכִּיר כָּל
 מִצְוֹת הַתּוֹרָה בְּשִׁבְלֶיהָ,
 כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֵת
 כָּל מִצְוֹת ה' וְעִשִׂיתֶם אֹתָם (במדבר טו).
 זֶהוּ סִימֵן הַמְּלַךְ לְהַזְכִּיר וּלְעֲשׂוֹת.

ובציצית, הָאוֹת ז' שֶׁל תִּזְכְּרוּ שְׁצָרִיךְ
 לְהַזְדַּגִּישׁ בָּהּ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתִיב הָכֵא וְעוֹמֵד לְפָנַי
 הַמְּלֶאֱךָ, מֵאֵי לְפָנַי הַמְּלֶאֱךָ. דְּהוּהוּ
 דְּאֵין דִּינּוּ, תְּהוּא דְּכְתִיב בֵּיתָ, (קהלת ה) וְאֵל
 תֹּאמַר לְפָנַי הַמְּלֶאֱךָ כִּי שִׁגְגָה הִיא. מֵאֵי
 קָא מְשַׁמְעֵ לָן. דְּכָל בַּר נֶשׁ דְּלֹא זָבִי בְּחַאי
 עֲלֵמָא, לְאַתְּעִטְפָא בְּעֵטוֹפָא דְּמִצְוָה,
 וּלְאַתְּלַבֵּשָׁא בְּלִבוּשָׁא דְּמִצְוָה. כַּד עָיִל
 בְּהַהוּא עֲלֵמָא, קָאִים בְּלִבוּשָׁא טְנַפְתָּא,
 דְּלֹא אֲצִטְרִיךְ, וְקָאִים בְּדִינָא עָלֵיהּ.

תָּא חוּו, כִּמְהָ לְבוּשִׁין מְזַדְּמָנִין בְּהַהוּא
 עֲלֵמָא, וְהַהוּא בַר נֶשׁ דְּלֹא זָבִי
 פְּחָא עֲלֵמָא בְּלִבוּשִׁין דְּמִצְוָה, כַּד עָיִל
 לְהַהוּא עֲלֵמָא, מְלַבֵּשִׁין לֵיהּ בְּחַד לְבוּשָׁא
 דְּאֲשִׁתְּמוּדָע לְנַפְי מְאִרְיָחוּן דְּגִיהֶנֶם,
 וְהַהוּא לְבוּשָׁא, וְוִי לְמַאן דְּאַתְּלַבֵּשׁ בֵּיתָ.
 דְּהָא כִּמְהָ (דף קע"ה ע"א) גְּרִדְיָנִי נְמוּסִין,
 וְמִינִין לְאַחְדָא בֵּיתָ, וְעָיִלִי לֵיהּ לְגִיהֶנֶם.
 וּשְׁלֵמָה מְלַכָּא צְוּחַ וְאוֹמֵר (קהלת ט) בְּכָל
 עֵת יִהְיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים.

ציצית פְּקוּדָא דָּא אִיהוּ לְאַדְרָכָא כָּל
 פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא כְּגִינָה כִּמְהָ
 דָּאֵת אָמַר וּרְאִיתֶם אוֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֵת כָּל
 מִצְוֹת יי וְעִשִׂיתֶם אֹתָם דָּא אִיהוּ סִימְנָא
 דְּמַלְכָא לְאַדְרָכָא וּלְמַעַבְדָּא.

ובציצית ז' שֶׁל תִּזְכְּרוּ דְּצָרִיךְ לְהַתִּיז
 בָּהּ.

זוהר פ'
 וישב
 (דף קפ"ח)

זוהר פ'
 שלח
 (דף קפ"ט)

זוהר פ'
 שלח
 (דף קע"ה)

ה' אֱלֹקֵיכֶם אֶמֶת

בִּינְתוּם בָּא רַבִּי יוֹדָא בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי
 פְּנַחֶס, וַיֵּשֶׁב אֶצְלָם, וְאוֹמֵר

אֲדַהְכִי אֶתִּי רַבִּי יוֹדָא בְּרִיהַ דְּר' פְּנַחֶס,
 וַיִּתֵּיב לְנַבְיָיְהוּ, וְאוֹמֵר לְהוּ,

ריעא
 מדינא

לָהֶם: בְּמָה עֲסַקְתֶּם? אָמְרוּ לוֹ: בְּדַבְרֵי קְרִיאַת שְׁמַע, וְכַךְ אָמַר הַתִּינוּק הַזֶּה. אָמַר: וְדַאי שְׂכַף הוּא, וְכַךְ אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גּוּרִי אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶּן דּוּרְמִסְקִית מִשְׁמִיה דְר' עֲקִיבָא, חֲסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים תִּקְנּוּ קְרִיאַת שְׁמַע בְּנֶגֶד מְנַן אֵיבְרִיו שֶׁל אָדָם. וְהָא חֲסָרוּ מִהֶם שְׁלֹשָׁה. תִּקְנּוּ שִׁיחָא שְׁלִיחַ צְבוּר חוּזַר וּמְשָׁלִים אוֹתָם. וּמֵאֵי נִינְהוּ. ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

אמַת.

ג' שְׁמוֹת לְפָנֵי וּג' אַחֲרֵי קְרִיאַת שְׁמַע.

בַּתְּפִלָּה תִּקְנּוּ שְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת וְשְׁלֹשׁ בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת. בְּקְרִיאַת שְׁמַע - שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת בְּרֵאשׁוֹנָה, ה' אֱלֹהֵינוּ ה', וְשְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת בְּאַחֲרוֹנָה - ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת. וְכָל הַקּוּרָא קְרִיאַת שְׁמַע כְּמוֹ זֶה, בְּיָדוּעַ שְׂאִינוּ נִזְוֵק בְּאוֹתוֹ יוֹם.

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם - מִצְוַת זְכוּרַת יְצִיאַת מִצְרַיִם

וּמִשְׁשֵׁם וְהִלָּאָה אֲזַכְּרֶת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שֶׁהִיא מִצְוָה לְהַזְכִּיר אֶת יְצִיאַת מִצְרַיִם, שְׁפָתוֹב (שם כד) וְזָכַרְתָּ כִּי עָבַד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

בְּמֵאֵי עֲסַקְתוּ. אָמְרוּ לֵיהּ, בְּמִלֵּי דְקְרִיאַת שְׁמַע, וְהָכִי אָמַר הָאִי יְנוּקָא. אָמַר, וְדַאי הָכִי הוּא, וְהָכִי אָמַר ר' יוֹחָנָן בֶּן גּוּרִי אָמַר רַבִּי יוֹסִי בֶּן דּוּרְמִסְקִית, מִשְׁמִיה דְר' עֲקִיבָא, חֲסִידִים הָרֵאשׁוֹנִים תִּקְנּוּ קְרִיאַת שְׁמַע בְּנֶגֶד עֲשֶׂרַת הַדְּבָרוֹת. וּבְנֶגֶד מְנַן אֵיבְרִיו שֶׁל אָדָם. וְהָא חֲסָרוּ מִהֶם שְׁלֹשָׁה. תִּקְנּוּ שִׁיחָא שְׁלִיחַ צְבוּר חוּזַר וּמְשָׁלִים אוֹתָם. וּמֵאֵי נִינְהוּ. ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת.

בַּתְּפִלָּה תִּקְנּוּ, ג' בְּרָכוֹת רֵאשׁוֹנוֹת, וּג' בְּרָכוֹת אַחֲרוֹנוֹת. בְּקְרִיאַת שְׁמַע, ג' שְׁמוֹת בְּרֵאשׁוֹנָה, ה' אֱלֹהֵינוּ ה', וְשְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת בְּאַחֲרוֹנָה, ה' אֱלֹהֵיכֶם אָמַת. וְכָל הַקּוּרָא קְרִיאַת שְׁמַע כְּהָאִי גּוּנָא, בְּיָדוּעַ שְׂאִינוּ נִזְוֵק בְּאוֹתוֹ יוֹם.

וּמִתְמָן וְלְהִלָּאָה אֲדַבְּרוּתָא דִּי יְצִיאַת מִצְרַיִם, דְּאִיהוּ פְּקוּדָא לְאֲדַבְּרָא יְצִיאַת מִצְרַיִם דְּכַתִּיב, (דברים ה) וְזָכַרְתָּ כִּי עָבַד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

זוהר פ'
מנחם
(דף רכ"ו)

זוהר חדש
מדרש רות